

Jeho významná, procítěně přednesená řeč byla přijata bouřlivým potleskem velkého počtu kolegů, mezi posluchačstvem přítomných. V závěru blahopřál promovanému kolegovi jménem Č. A. S. »Právnik« a jménem brněnské redakční rady kol. Tuscher.

Dr. Neubauerem odchází do praktického života právnického jeden z nejvýznačnějších typů mladé generace brněnského právnictva. Súčastnil se aktivně spolkového života, kde největších zásluh si získal neúnavnou prací o vybudování brněnské redakční rady časopisu »Všehrd«, jejíž předsedou byl od počátku. Nade vše se věnoval vědecké činnosti a na tomto poli získalo jeho jméno přes poměrně mládí (nar. 2. srpna 1901) slibný zvuk. Jeho publikační činnost ve »Všehrd« je známa, z ostatních jeho prací uvádím jen články ve IV. roč. Časopisu pro právní a státní vědu (Důvod platnosti zákona, Englišův Homo economicus) a dosud nevydanou přednášku o druzích hodnocení, již konal v pražské Filosofické Jednotě v únoru min. roku. K. Koukal.

Státní rozpočet československé republiky na rok 1924. Vláda podala poslanecké sněmovně návrh finančního zákona, v němž celkové výdaje na rok 1924 jsou rozpočteny částkou 16,994,000.000 Kč; v roce 1922 dosáhly státní výdaje výše 19,812,000.000 Kč, v r. 1923 pak 19,371,000.000 Kč, takže snížení výdajů je dosti významné. Vedle toho jest ovšem připočítati k výdajům také t. zv. rozpočet investiční, jehož výše na rok 1924 je určena částkou 2,220,000.000 Kč (na rok 1923 byl 3,000,000.000 Kč). Očekávané státní příjmy jsou v rozpočtu uvedeny částkou 16,391,000.000 Kč (na rok 1923 částkou 18,812,000.000 Kč). Schodek rozpočtu bez investic činí tedy 603,000.000 Kč, což jest o 44,000.000 Kč více, než roku loňského. Připočteme-li však také investiční rozpočet, v němž jsou vlastně uvedena mimořádná vydání, pak dostaneme velmi značnou cifru skutečného schodku. Je jasné, že naše státní hospodářství se ještě ani zdaleka nepřizpůsobilo zvýšené hodnotě koruny a že toto nutné přizpůsobení bude státi finanční správu státní ještě mnoho námahy. —ík.

Ke smlouvě o právní pomoci s královstvím SHS. V předešlém čísle jsme přinesli zprávu o právní úmluvě s královstvím SHS, která byla podepsána letos na jaře v Bělehradě a která nyní má býti ratifikována. V Jugoslavii však zatím není k ratifikaci této smlouvy mnoho chuti, jak se zjistilo při říjnovém zájezdu čl. průmyslníků, obchodníků a zemědělců do Jugoslaviie. Hlavní závadou jsou četné nevyřízené pohledávky z doby, kdy čl. koruna počala prudce stoupati. Tehdy zůstalo nezaplaceno dosti mnoho československých dodávek do Jugoslaviie; o těchto pohledávkách bylo již vyneseno mnoho československých rozsudků, a jakmile by Jugoslaviie smlouvu o právní pomoci ratifikovala, byly by tyto rozsudky v Jugoslavii vykonatelné, což by způsobilo u lekteřkých jihoslovanských obchodníků při nynějším kursovém rozdílu mezi československou korunou a dinarem skutečnou pohromu. Jihoslované proto žádají, aby se dříve určilo mezistátní smlouvou, v jakém kursu budou přepočteny československé koruny, na něž rozsudky znějí. Požadavek československých vývozců, aby se tyto pohledávky platily v československých korunách bez ohledu na kurs koruny v době ujednání smlouvy, odmítají Jihoslované jako právnicky neudržitelný. Bylo by jistě žádoucí, aby naši vývozcí snažili se nalézti nějaké východisko pro Jihoslovany přijatelné už v zájmu dalšího úspěšného vývoje našich obchodních styků s nimi. —ík.

Nový návrh zákona o dani z obratu a dani přepychové. Platnost dosavadního zákona o dani z obratu a dani přepychové se skončí 31. prosince a ministerstvo financí si pospíšilo s vydáním nové vládní osnovy tohoto zákona. Nová osnova je dokladem, že ministerstvu financí se v těchto daních dobře zalíbilo. Ačkoli bylo vždy zdůrazňováno, že jsou to daně přechodné, které se budou postupně »odbourávatí«, dostává se nám najednou osnovy, kde se vůbec nic »neodbourává« (nemělo by se raději říkat »odstavuje«, aby to bylo docela přesně podle německého Abbau?), nýbrž kde se obě daně vlastně nově upravují a zvláště podezřelá

je okolnost, že platnost nového zákona už není časově omezena. Nahlédneme-li do rozpočtu, najdeme ovšem vysvětlení dosti snadno; výnos daně z obratu a daně přepychové se odhaduje na rok 1924 částkou 1,594,050.300 Kč — to jest výnos rovnající se výnosu všech spotřebních daní dohromady. Je to jedna sedmina všech příjmů ministerstva financí vůbec.

Snahu ministerstva financí po zabezpečení státních příjmů lze sice vítati, ale jen tehdy, hledí-li se při tom k zásadě »sunt certi denique fines«. A provádí-li se u nás zlevňovací akce v důsledku vzestupu československé koruny, vyzývá-li vláda všechna výrobní odvětví ke zlevnění, pak se vyjímá velmi divně osnova zákona, kterou se dosavadní daň z obratu u některých zemědělských produktů, jako na př. u masa a mouky, zvyšuje z dosavadního 1% na 2%! Ministerstvo sice ujišťuje v důvodové zprávě, že toto zvýšení je nepatrné a že ho spotřebitelé takřka ani nepocítí, avšak je to přece jen těžké porušení zásady deflační politiky. Se stanoviska spotřebitelského je také velmi povážlivé zdanění dovozu; dovoz se sice obecně nezdaňuje, avšak osnova zmocňuje vládu, aby nařízením ustanovila zdanění dovozu v těch případech, kdy domácí výroba nemůže v tuzemsku soutěžit s cizí proto, že cizí soutěž je ve výhodě o daň z obratu. O vhodnosti této konstrukce lze jistě vážně pochybovati. Osnova konečně snižuje daň přepychovou na 8% (dosud 10 až 12%), avšak toto snížení je vyváženo podstatným rozšířením seznamu přepychových předmětů, z nichž se daň má vybíratí a zrušením některých dosavadních úlev. Podle nového seznamu přepychových předmětů má býti přepychem na př. kartáček na zuby, pokud není dřevěný, podobně také imitace slonoviny, perleti a pod. je přepychem, dále jsou přepychem navštívenky, svatební oznámení a vůbec všechna společenská oznámení kromě úmrtních, rybičky v oleji, hračky a pod. Přepychových položek v seznamu je celkem 204, při čemž v některých položkách je více druhů zboží. —ik.

Úprava hospodaření ve státních podnicích. Ministerstvo financí vypracovalo návrh vládního nařízení o provedení zákona ze dne 18. prosince 1922 č. 404. Sb. z. a n. o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plniti úkoly správní. Osnova byla zaslána k posudku hospodářským odborným korporacím a kritika návrhu, ať už vycházela z Poradního sboru pro otázky hospodářské nebo z obchodních a živnostenských komor, nebo konečně z Ústředního Svazu československých průmyslníků, nebyla právě příznivá a jistě právem, neboť o zamýšleném obchodním vedení státních podniků, které měl na mysli citovaný zákon, podává osnova taková ustanovení, že lze skoro říci, že nové obchodní vedení státních podniků bylo by vlastně ještě úřednějšší, než bylo dosud. Za podniky spravované podle zásad obchodního hospodaření se podle § 1. osnovy nařízení prohlašují státní báňské a hutní závody, státní lesy a statky, školní zemědělské závody v Uhřetěvsi a v Libverdě, státní lázně, brněnská zbrojovka, vojienská továrna na létadla, státní tiskárny v Praze, Žatci, Bratislavě, Košicích a Užhorodě, tiskárna ministerstva národní obrany, československá tisková kancelář, úřední noviny v Praze a v Bratislavě, tabáková režie, státní loterie, státní mincovna v Kremnici, bankovní úřad ministerstva financí, československé státní dráhy a československé pošty. Pro tyto podniky, jistě povahy velmi různé, má se upravití hospodaření podle stejných zásad, vytčených ve zmíněném nařízení, pouze pro bankovní úřad má se vydati nařízení zvláštní a snad také pro správu železnic. Správa pošt a telegrafů je ovšem už upravena staršími předpisy.

Vrchní vedení podniku přísluší podle osnovy ústřednímu úřadu, do jehož oboru podnik náleží; tento ústřední úřad vykonává jeho správu za účasti správní komise. Přímé hospodářské, technické a správní vedení podniku obstarává řediteinství.

Správní komise pro každý podnik ustanovena jest pouze při ústřed-